

ผู้ตรวจการแผ่นดินเตรียมความพร้อมรับมือน้ำท่วม
ตามแนวโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้า
สายสีชมพูและสายสีเหลือง

ผู้ตรวจการแผ่นดิน

ออมบุดส์แมน

OMBUDSMAN NEWSLETTER

จดหมายข่าวผู้ตรวจการแผ่นดิน : ปีที่ 14 ฉบับที่ 115 ประจำเดือน ตุลาคม 2566

Editor's Talk

จดหมายข่าวผู้ตรวจการแผ่นดิน ปีที่ 14 ฉบับที่ 115 ประจำเดือนตุลาคม 2566 ฉบับนี้มาพร้อมกับความชุ่มฉ่ำของสายฝนพร้อมลมมรสุมที่กำลังพัดผ่านเข้าสู่ประเทศไทย ส่งผลให้เกิดปัญหาการจราจรและน้ำท่วมในหลาย ๆ พื้นที่รับความท้าทายกับการบริหารงานและกำหนดนโยบายของนายกรัฐมนตรีคนที่ 30 และคณะรัฐบาลชุดใหม่ที่จะมาบริหารประเทศไทย

เนื้อหาภายในเล่มนี้ ขอนำผลการดำเนินงานของผู้ตรวจการแผ่นดินในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนตามคำร้องเรียน ในการเตรียมความพร้อมรับมือกับน้ำท่วมในพื้นที่ถนนแจ้งวัฒนะและถนนศรีนครินทร์ตามแนวโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีชมพูและสายสีเหลือง ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินได้บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไขปัญหาพร้อมกันอย่างเป็นระบบ พร้อมสาระน่ารู้ในการเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์น้ำท่วมที่อาจเกิดขึ้นในทุก ๆ ปี สำหรับผู้ประสบภัยน้ำท่วมที่รอการระบาย และได้รับความเสียหายจากอุทกภัยที่เกิดขึ้น สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินขอร่วมเป็นอีกหนึ่งกำลังใจให้ท่านเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็ว และเป็นอีกหนึ่งแหล่งข้อมูลที่ช่วยในการเตรียมความพร้อมรับมือจากสถานการณ์ดังกล่าว

Ombudsman Action ได้นำโครงการศึกษาการดำเนินงานจังหวัดนำร่องป้องกันและลดอัตราความพิการแต่กำเนิด (Birth Defects Sandbox) ที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ดำเนินการร่วมกับจังหวัดเชียงราย เพื่อนำผลการดำเนินโครงการถอดเป็นบทเรียน และจัดทำคู่มือการดำเนินงานเป็นต้นแบบขยายผลการดำเนินงานไปทุกจังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งจะสามารถลดปัญหาเด็กพิการแต่กำเนิดและมีแนวโน้มสะสมเพิ่มขึ้นทุกปีได้

International Ombudsman ได้นำข่าวสารเวทีผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Ombudsman Forum : SEAOF) และการเข้าร่วมการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของเวทีผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAOF Senior Official Meeting) ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

สุดท้ายนี้ คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จดหมายข่าวผู้ตรวจการแผ่นดินฉบับนี้จะทำให้ผู้อ่านได้รู้จัก และเห็นถึงการดำเนินงานของผู้ตรวจการแผ่นดินที่มุ่งมั่นในการปฏิบัติภารกิจและพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง เพื่อทำหน้าที่ให้สมดังเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและเป็นที่ยิ่งของประชาชนอย่างแท้จริง

บรรณาธิการ

ที่ปรึกษา	นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต, รศ. อิศรีย์ ทรรษาจรูญโรจน์, นายทรงศักดิ์ สายเชื้อ
บรรณาธิการบริหาร	พันตำรวจโท กิรป กฤตธีรานนท์
บรรณาธิการ	นางสาวคมขวัญ กาญจนบุญชู
กองบรรณาธิการ	นางสาวสร้อยธรรพ์ มัณฑยานนท์, นางสาวพลอยไพลิน สารสิน นายวินัย วิริยะฐานะกุล, นายวัชรภรณ์ ใหญ่อึ้ง นางสาวจุฑามาศ อ่ำสำโรง, นายพงษ์พัฒน์ เปร็ดพริ้ง
ออกแบบศิลปกรรม	นายทศพล ทองธิดา
พิมพ์ที่	บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

Complaints Story

ผู้ตรวจการแผ่นดิน

เตรียมความพร้อมรับมือน้ำท่วม

ถนนแจ้งวัฒนะและถนนศรีนครินทร์

ตามแนวโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้า

สายสีชมพูและสายสีเหลือง

ปัญหาน้ำท่วมถือเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นประจำในทุกปี โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนที่มีน้ำฝนในปริมาณมาก ประกอบกับสภาพพื้นที่ของกรุงเทพมหานครมีความแออัด ปัญหาการทรุดตัวของแผ่นดิน ระบบระบายน้ำที่ยังไม่เพียงพอ พื้นที่รองรับน้ำไม่เพียงพอ ปัญหาขยะและสิ่งก่อสร้างกีดขวางทางน้ำ ประกอบกับในปัจจุบันได้มีโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าในหลายพื้นที่ จึงทำให้ปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่กรุงเทพมหานครยิ่งทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

ผู้ร้องเรียนในฐานะประชาชนที่ใช้ทางสัญจรได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่กรุงเทพมหานครภายหลังฝนตกหนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณถนนแจ้งวัฒนะและถนนศรีนครินทร์ ตามแนวถนนที่มีโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีชมพู (ช่วงแคราย-มีนบุรี) และสายสีเหลือง (ช่วงลาดพร้าว-สำโรง) ซึ่งระดับน้ำตามแนวถนนสูงมากจนทำให้รถไม่สามารถสัญจรได้ ส่งผลให้การสัญจรบนถนนแจ้งวัฒนะ และถนนศรีนครินทร์ติดขัดเป็นเวลานาน สร้างความเดือดร้อนเสียหายต่อทรัพย์สิน การประกอบอาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกอาชีพ

เมื่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนดังกล่าวไว้พิจารณา ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน (นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต) พร้อมด้วยนายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์ ที่ปรึกษาประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้มอบแนวทางการศึกษากรณีดังกล่าว โดยเห็นว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินควรมีการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังภายหลังฝนตกหนัก โดยศึกษาเกี่ยวกับระบบระบายน้ำในพื้นที่ถนนแจ้งวัฒนะ และถนนศรีนครินทร์ตามแนวถนนที่มีโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีชมพู และสายสีเหลือง เป็นสำคัญ รวมถึงศึกษาว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีแผนการดำเนินการในการป้องกันน้ำท่วมและการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังภายหลังฝนตกหนักอย่างไร เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ช่วงฝนตกหนัก

เบื้องต้นสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีหนังสือขอข้อมูลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา น้ำท่วมในพื้นที่ถนนแจ้งวัฒนะและถนนศรีนครินทร์ ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน

แห่งประเทศไทย กรมชลประทาน กรมทางหลวง แขวงทางหลวงสมุทรปราการ แขวงทางหลวงชนบทสมุทรปราการ รวมทั้งสำนักงานเขตในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานเขตหลักสี่ สำนักงานเขตบางเขน สำนักงานเขตประเวศ สำนักงานเขตบางกะปิ สำนักงานเขตสวนหลวง รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ได้แก่ เทศบาลนครปากเกร็ด เทศบาลนครนนทบุรี เทศบาลตำบลบางพลี เทศบาลตำบลบางแก้ว เทศบาลตำบลด่านสำโรง เทศบาลตำบลสำโรงเหนือ ซึ่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงานในการชี้แจงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ โดยเป็นข้อมูลในแต่ละส่วนที่แต่ละหน่วยงานมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบ

เมื่อได้รับข้อมูลที่เกี่ยวข้องแล้ว เพื่อให้สามารถเห็นภาพรวมของการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเตรียมรับมือกับปัญหาน้ำท่วมขังภายหลังฝนตกหนักได้อย่างชัดเจน สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อให้เห็นถึงสภาพปัญหาของถนนแต่ละสาย โดยในวันที่ 26 เมษายน 2566 สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ถนนแจ้งวัฒนะ

มาชี้แจงข้อเท็จจริง และในวันที่ 30 พฤษภาคม 2566 สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ถนนศรีนครินทร์ มาชี้แจงข้อเท็จจริงในการปฏิบัติงานแล้ว และในวันที่ 29 สิงหาคม 2566 ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินได้เป็นประธานการประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กรมทางหลวง กรมชลประทาน การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเตรียมรับมือ น้ำท่วมภายหลังฝนตกหนัก ตามแนวโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีชมพูและสายสีเหลือง

จากการแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้นทราบว่า สาเหตุหลักของปัญหาน้ำท่วมขังภายหลังฝนตกหนักของ กรุงเทพมหานคร มาจากสาเหตุดังนี้

1. สภาพภูมิอากาศโลกที่เปลี่ยนแปลงไป (Climate Change) ทำให้ปริมาณฝนเพิ่มมากขึ้น สภาพอากาศร้อนเป็นปรากฏการณ์ที่โลกไม่สามารถระบายความร้อนที่ได้รับจากรังสีดวงอาทิตย์ออกไปได้อย่างปกติ จึงทำให้อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกสูงขึ้น และทำให้สภาพภูมิอากาศของโลกเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งรวมถึงปรากฏการณ์ฝนตกหนักต่อเนื่องเป็นเวลานาน จากสถิติในปี 2565 พบว่า

กรุงเทพมหานครมีปริมาณฝนที่เข้มข้นกว่าปกติ โดยเป็นอัตราที่เพิ่มขึ้นในทุกปี ในขณะที่ระบบการระบายน้ำของ กรุงเทพมหานครจะสามารถรองรับปริมาณน้ำฝนสะสมได้ประมาณ 90 มิลลิเมตร ซึ่งหากมีปริมาณน้ำฝนที่มากเกินไปกว่านั้น จะส่งผลให้ระบบการระบายน้ำมีปัญหาไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน ถึงแม้ว่าตั้งแต่ปี 2563 - 2565 ประเทศไทยได้มีปรากฏการณ์ลานีญา (La Niña) ซึ่งทำให้เกิดสภาวะฝนตกหนัก แต่ในช่วงปี 2566 - 2571 กรมอุตุนิยมวิทยาได้ออกมาประเมินแล้วว่า ประเทศไทยมีแนวโน้มจะเข้าสู่ปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ซึ่งส่งผลให้ประเทศไทยจะมีปริมาณฝนน้อยกว่าค่าปกติ จนทำให้เกิดปัญหาความแห้งแล้งและอากาศร้อนตามมาได้

2. สภาพภูมิประเทศของกรุงเทพมหานครทำให้การระบายน้ำทำได้ยาก กรุงเทพมหานครมีลักษณะกายภาพเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำเหมือนเป็นแอ่งรับน้ำ โดยในบางพื้นที่จะอยู่ต่ำกว่าระดับแม่น้ำทะเล เช่น ถนนศรีนครินทร์จะอยู่ต่ำกว่าระดับน้ำทะเลถึง 2 เมตร ด้วยสภาพเป็นเหมือนแอ่งกระทะจึงทำให้การระบายน้ำลงสู่แม่น้ำหรือทะเลทำได้ยาก โดยในช่วงที่ฝนตกหนักจะทำให้ปริมาณน้ำฝนที่เข้าพื้นที่กับปริมาณที่น้ำระบายออกไม่สมดุลกัน ทำให้เกิดน้ำท่วมขัง

3. การขยายตัวของชุมชนเมืองทำให้พื้นที่ซับน้ำ และพื้นที่รองรับน้ำลดลง การขยายพื้นที่ทางเศรษฐกิจทำให้สภาพพื้นที่เปลี่ยนแปลงไป เดิมพื้นที่ถนนแจ้งวัฒนะ และพื้นที่ถนนศรีนครินทร์เป็นพื้นที่ชานเมืองของ กรุงเทพมหานคร มีพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งมีดินช่วยซับน้ำฝน มีพื้นที่กักเก็บน้ำ เช่น สระ บึง ห้วย รองรับน้ำฝน แต่เมื่อมีการสร้างที่อยู่อาศัย คอนโดมิเนียม ห้างสรรพสินค้า อาคารสูง รวมถึงศูนย์ราชการ จึงมีการถมดิน เทคอนกรีต ทำให้พื้นที่ซับน้ำเปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับเมื่อจำนวนประชาชนอาศัยอยู่ในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น น้ำเสียจากชุมชนเมื่อผ่านระบบบำบัดน้ำเสียแล้วจะระบายน้ำไปยังแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อระบายออกสู่แม่น้ำเจ้าพระยา เช่นเดียวกับการระบายน้ำจากถนน ดังนั้น เมื่อฝนตกหนักระบบระบายน้ำจึงมิได้รองรับเพียงปริมาณน้ำฝนจากถนนเท่านั้น แต่ยังคงต้องรองรับปริมาณน้ำจากชุมชนร่วมด้วย

จากการแสวงหาข้อเท็จจริงได้พบปัญหาอุปสรรคในการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังภายหลังฝนตกหนักในพื้นที่ถนนแจ้งวัฒนะและถนนศรีนครินทร์ได้เป็น 5 เรื่อง ดังนี้

1. ปัญหาด้านการบริหารจัดการ เนื่องจากถนนตามแนวโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าแต่ละสายจะมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน ซึ่งแต่ละหน่วยงานต่างมีแผนปฏิบัติการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมที่แตกต่างกัน ทำให้การบริหารจัดการในแผนปฏิบัติการอาจไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงยังมีระบบการประสานงานที่ไม่ชัดเจน จึงทำให้เกิดปัญหาในการประสานงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่

2. ปัญหาด้านการดูแลระบบระบายน้ำในขณะทำการก่อสร้างรถไฟฟ้ายังไม่แล้วเสร็จ เนื่องจากยังพบว่ามี การปิดกั้นช่องจราจร และท่อระบายน้ำบางจุดอุดตันด้วยเศษวัสดุก่อสร้าง

3. ปัญหาการหลุดตัวของถนน ในช่วงที่ผ่านมาพบปัญหาการหลุดตัวของถนนหลายครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งถนนแจ้งวัฒนะตามแนวโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีชมพู เช่น (1) บริเวณหน้า Health Land (2) บริเวณปากซอยแจ้งวัฒนะ - ปากเกร็ด 23 (3) บริเวณหน้าโรงพยาบาลเวสต์เมดิคอล (4) บริเวณหน้าห้างบิ๊กซี เอ็กซ์ตราแจ้งวัฒนะ เป็นต้น โดยลักษณะการหลุดตัวจะมีทั้งการยุบตัว

ของถนนหรือยุบเป็นโพรงใต้ผิวจราจร ซึ่งจะเกิดขึ้นภายหลังฝนตกหนัก

4. ปัญหาระบบระบายน้ำทำงานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ รวมทั้งไม่มีระบบไฟฟ้าสำรองในกรณีที่เกิดสถานการณ์ไฟฟ้าดับ ปัญหาดังกล่าวถึงแม้จะยังมีได้เป็นปัญหาหลักในพื้นที่ถนนแจ้งวัฒนะและถนนศรีนครินทร์ แต่หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดเตรียมแผนป้องกันปัญหาดังกล่าว จะทำให้ระบบระบายน้ำที่มีอยู่สามารถทำงานได้เต็มประสิทธิภาพ

5. ปัญหาทางระบายน้ำตามธรรมชาติถูกปิดกั้นด้วยสิ่งปลูกสร้าง วัชพืช และขยะ ในพื้นที่ถนนแจ้งวัฒนะจะมีคลองรับน้ำหลัก ได้แก่ คลองบางพูด และคลองบางตลาด ในส่วนของคลองบางพูดจะระบายน้ำจากฝั่งตะวันออกลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา โดยอยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลนครปากเกร็ด สำหรับคลองบางตลาด เนื่องจากความกว้างด้านท้ายคลองของคลองบางตลาดจะมีลักษณะค่อนข้างแคบกว่าช่วงต้นคลอง ในช่วงเวลาที่ฝนตกเป็นเวลานานอาจทำให้การระบายน้ำไม่สามารถไหลผ่านได้ทัน สำหรับในพื้นที่ถนนศรีนครินทร์ จะมีคลองรับน้ำหลัก ได้แก่ คลองบางนา และคลองสำโรง ซึ่งคลองบางนาจะมีสำนักการระบายน้ำ กรุงเทพมหานคร เป็นผู้ดูแล สำหรับคลองสำโรง จะมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัดสมุทรปราการเป็นผู้ดูแล ซึ่งหากคู คลอง ถูกปิดกั้นด้วยสิ่งปลูกสร้าง วัชพืช และขยะ จะทำให้น้ำไม่สามารถระบายออกไปยังแม่น้ำเจ้าพระยาได้

จากการแสวงหาข้อเท็จจริงยังพบปัญหาและอุปสรรคที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ถนนแจ้งวัฒนะตามแนวโครงการรถไฟฟ้าสายสีชมพูมีคลองสายหลักทำหน้าที่สำคัญในการระบายน้ำจากพื้นผิวถนน แจ้งวัฒนะไปยังแม่น้ำเจ้าพระยา ได้แก่ คลองบางตลาด คลองบางพูด และคลองสวย ซึ่งคลองบางตลาดและคลองบางพูด อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี ในการดูแลและ

บำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง แต่สำหรับคลองสวย เป็นคลองที่มีแนวขนานกับคลองประปา แต่สภาพปัจจุบันของคลองสวยพบว่า มีสิ่งกีดขวางทางน้ำ รวมทั้งยังไม่ได้รับการดูแลและบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากคลองสวยอยู่ในความครอบครองของการประปานครหลวง ประกอบกับการประปานครหลวงมิได้มีภารกิจหลักในด้านบริหารจัดการน้ำอุปโภคบริโภค จึงอาจมิได้มีงบประมาณในเรื่องการดูแลระบบระบายน้ำ จึงส่งผลทำให้การระบายน้ำของคลองสวยไม่มีประสิทธิภาพ

2. ถนนศรีนครินทร์ตามแนวโครงการรถไฟฟ้าสายสีเหลือง จะมีจุดที่เป็นจุดเสี่ยงน้ำท่วมบริเวณท่อระบายน้ำที่เป็นรอยต่อระหว่างกรุงเทพมหานครและจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งอยู่บริเวณถนนสุขุมวิท ปากซอยแบริง โดยพบปัญหาการเชื่อมต่อของระบบท่อระบายน้ำเนื่องจากระบบท่อระบายน้ำฝั่งจังหวัดสมุทรปราการไม่เชื่อมต่อกับระบบท่อระบายน้ำฝั่งกรุงเทพมหานคร จึงทำให้บริเวณดังกล่าวมีน้ำท่วมขังภายหลังฝนตกหนัก

3. กรณีการแจ้งเหตุพื้นที่น้ำท่วม เนื่องจากพบว่าในสถานการณ์ที่ปริมาณน้ำฝนมากเกินกว่าที่ระบบระบายน้ำในแต่ละพื้นที่จะรองรับได้จนทำให้มีภาวะน้ำท่วมขังในสถานการณ์ดังกล่าวระบบการแจ้งเหตุพื้นที่น้ำท่วมไปยังประชาชนเพื่อให้ประชาชนหลีกเลี่ยงเส้นทางน้ำท่วม และแนะนำเส้นทางที่เหมาะสม ถือเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมาก โดยระบบดังกล่าวควรมีคุณสมบัติในการแจ้งเหตุล่วงหน้าก่อนเวลาฝนตก และควรเป็นระบบที่ประชาชนเห็นแล้วเข้าใจได้ง่าย

จากข้อเท็จจริงทั้งหมดยิ่งทำให้เห็นถึงความสำคัญในการเตรียมรับมือเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาหน้าท่วมก่อนที่จะถึงช่วงที่ฝนตกหนัก ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินได้สะท้อนปัญหาดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ โดยหน่วยงานแต่ละหน่วยงานได้เตรียมความพร้อมในการป้องกันน้ำท่วมภายหลังฝนตกหนักที่กำลังจะเกิดขึ้นในปีนี้อย่างพร้อมไปจนถึงแนวทางการเสนอแนะเพื่อให้แต่ละหน่วยงานได้นำไปเพิ่มเติมหรือนำไปเสริมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาหน้าท่วมซึ่งจะเป็นประโยชน์ในระยะยาวในปีต่อ ๆ ไปด้วย โดยได้มีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงาน ได้แก่ กรมทางหลวง การรถไฟฟ้ายานส่งมวลชนแห่งประเทศไทย กรมชลประทาน กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ ควรมีการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาหน้าท่วมในพื้นที่แบบบูรณาการร่วมกัน โดยมีแผนงานที่สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยในระยะที่โครงการรถไฟฟ้ายังก่อสร้างไม่แล้วเสร็จ เห็นว่าการรถไฟฟ้ายานส่งมวลชนแห่งประเทศไทย กรมทางหลวง และกรุงเทพมหานคร ควรจัดทำแผนปฏิบัติการ โดยละเอียดว่าแต่ละหน่วยงานมีแผนในการป้องกันน้ำท่วมอย่างไร โดยกำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดของแผนดังกล่าว และจัดส่งแผนให้ทุกหน่วยงานได้รับทราบ รวมทั้งการรถไฟฟ้ายานส่งมวลชนแห่งประเทศไทย กรมทางหลวง และกรุงเทพมหานครควรเป็นหน่วยงานหลักในการตรวจสอบความพร้อมของระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาหน้าท่วมทั้งระบบว่าได้ดำเนินการเป็นไปตามแผนปฏิบัติการ

ของทุกหน่วยงานหรือไม่ รวมทั้งควรมีการซักซ้อมแนวทางการประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหา โดยจัดให้มีกลุ่มประสานงานผู้รับผิดชอบในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้ทุกหน่วยงานมีความมั่นใจต่อการประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาหน้าท่วมในพื้นที่ได้อย่างทันท่วงที สำหรับในระยะยาว เมื่อโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าเสร็จสิ้นแล้ว ขอให้กรมทางหลวงเป็นหน่วยงานหลักในการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบแผนปฏิบัติการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหน้าท่วมของทุกหน่วยงานในแต่ละพื้นที่ในปี 2567 และในปีต่อ ๆ ไปว่าเพียงพอต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาหน้าท่วมในปีนั้น ๆ หรือไม่ อย่างไร

2. ด้านการดูแลระบบระบายน้ำในขณะที่กำลังก่อสร้างรถไฟฟ้ายังไม่แล้วเสร็จ ขอให้การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยให้ผู้รับสัมปทานจัดทำแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนในการทำความสะอาดท่อระบายน้ำ โดยมีรายละเอียดว่าในแต่ละกิจกรรมจะดำเนินการเมื่อใด จากบริเวณใดถึงบริเวณใด และจะดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อใด รวมทั้งกำกับดูแลให้ผู้รับสัมปทานดำเนินการนำเศษวัสดุหรือขยะ ออกจากท่อระบายน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณจุดเสี่ยงน้ำท่วม ควรพิจารณาเพิ่มประสิทธิภาพในการลอกท่อทำความสะอาดเก็บขยะ ดูดโคลน เลน ทราบ และนำเศษวัสดุที่ตกลงในท่อระบายน้ำออก ทั้งในช่วงเวลา ก่อนฝนตก และหลังฝนตก เนื่องจากเมื่อฝนตก น้ำฝนจะพัดพาขยะ โคลน เลน หรือทราบ มาอุดตันหรือกีดขวางท่อระบายน้ำได้อีก โดยเมื่อมีการทำความสะอาดท่อระบายน้ำแล้วเสร็จ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบ เพื่อเพิ่มการรับรู้และความเชื่อมั่นให้กับประชาชนด้วย และขอให้การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยจัดให้มีระบบการรับแจ้งเหตุจากประชาชนผู้ใช้ถนนเมื่อพบเจอท่อระบายน้ำที่มีเศษวัสดุอุปกรณ์อยู่ในท่อระบายน้ำให้สามารถแจ้งเหตุได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนผู้ใช้ถนนร่วมเป็นหูเป็นตาในการสอดส่องดูแลท่อระบายน้ำซึ่งเป็นทางระบายน้ำที่มีความสำคัญ รวมทั้งขอให้กรมทางหลวงได้กำชับให้คณะกรรมการตรวจรับถนนได้ตรวจสอบสภาพถนน รวมถึงท่อระบายน้ำในพื้นที่ถนนแจ้งวัฒนะและถนนศรีนครินทร์ตามแนวโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้ามหานครสายสีชมพู

และสายสีเหลืองก่อนการรับคืน เพื่อให้ท่อระบายน้ำมีสภาพพร้อมใช้งาน และสามารถเชื่อมต่อกับระบบระบายน้ำอื่น ๆ ในพื้นที่ได้อย่างสมบูรณ์

3. ปัญหาการหลุดตัวของถนน ขอให้กรมทางหลวงดำเนินการจัดทำแผนงานโครงการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข 304 สาย อ.ปากเกร็ด - ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ แจ้งวัฒนะ ที่ชัดเจน เพื่อให้เห็นถึงความคืบหน้าในการดำเนินการโครงการก่อสร้างในระยะยาว รวมทั้งแผนงานดังกล่าวควรรองรับระบบสาธารณูปโภคอื่นร่วมด้วย เช่น ระบบเครือข่ายท่อประปา ระบบเครือข่ายโทรศัพท์ ระบบสายไฟฟ้าใต้ดิน และระบบท่อระบายน้ำ เป็นต้น รวมถึงในช่วงเวลายังดำเนินการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข 304 ยังไม่แล้วเสร็จ ขอให้กรมทางหลวงจัดทำแผนงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการหลุดตัวของถนนแจ้งวัฒนะในระยะเร่งด่วนร่วมด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถแก้ไขปัญหาหน้าท่วมที่เกิดจากการหลุดตัวของถนนได้อย่างทันท่วงที

4. กรณีจัดเตรียมแผนสำรองเมื่อไฟฟ้าดับ ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย กรมทางหลวง กรมชลประทาน สำนักงานเขตในพื้นที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ มีแผนงานที่ชัดเจนในการตรวจสอบประสิทธิภาพของระบบระบายน้ำและเครื่องสูบน้ำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้พร้อมใช้งานในทุกสถานการณ์ โดยมีทั้งแผนการตรวจสอบประจำวัน ประจำสัปดาห์ และประจำเดือน เป็นต้น รวมทั้งขอให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีแผนงานรองรับในช่วงสถานการณ์ไฟฟ้าดับ ทั้งนี้ เพื่อให้เครื่องสูบน้ำสามารถสูบน้ำและระบายน้ำได้อย่างต่อเนื่อง ไม่หยุดการทำงาน

5. กรณีการเตรียมพื้นที่รับน้ำ ขอให้กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ จัดทำแผนปรับปรุงและพัฒนาคลอง ทางระบายน้ำ และแอ่งรับน้ำ ที่ชัดเจนว่าจะมีการปรับปรุงในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาวอย่างไร รวมทั้งกำกับดูแลให้มีการดำเนินการขุดลอกคลองรับน้ำหลัก รวมถึงการกำจัดวัชพืชอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ตามแผนปฏิบัติการขุดลอก คู คลอง ประจำปี

ของแต่ละหน่วยงาน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเปิดทางน้ำไหล เพิ่มประสิทธิภาพการรองรับน้ำและระบายน้ำในคลอง เมื่อมีฝนตก รวมทั้งขอให้กรมชลประทานเตรียมความพร้อมของสถานีสูบน้ำ รวมทั้งเครื่องผลักดันน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการระบายน้ำเมื่อฝนตกหนัก

แนวทางการเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แก้ไขปัญหาการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขัง ภายหลังฝนตกหนักในพื้นที่ถนนแจ้งวัฒนะและถนน ศรีนครินทร์

1. การเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของ คลองส่วย เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ ถนนแจ้งวัฒนะ ในระยะเร่งด่วน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรดำเนินการเพื่อนำสิ่งก่อสร้างที่กีดขวางทางน้ำออกไป จากคลองส่วยโดยเร็ว เพื่อให้คลองส่วยสามารถระบายน้ำ ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ อย่างน้อยควรดำเนินการ ให้เสร็จสิ้นภายในปีนี้ สำหรับระยะกลางและระยะยาว ขอให้จังหวัดนนทบุรีเป็นหน่วยงานหลักในการหารือร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาคอนกรีต มีแนวท่อกีดขวางทางน้ำบริเวณแยกพงษ์เพชร ซึ่งปัจจุบัน ยังไม่สามารถสำรวจได้ว่า เป็นท่อหรือสายสื่อสารที่อยู่ใน ความรับผิดชอบของหน่วยงานใด รวมทั้งผลักดันบันทึก ข้อตกลง (MOU) กรณีการดูแลและบำรุงรักษาคลอง ของการประปานครหลวง เพื่อให้หน่วยงานอื่น ๆ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร หรือเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัด นนทบุรี สามารถจัดสรรงบประมาณเพื่อดูแลและบำรุงรักษา คลองส่วยได้อย่างต่อเนื่องต่อไป

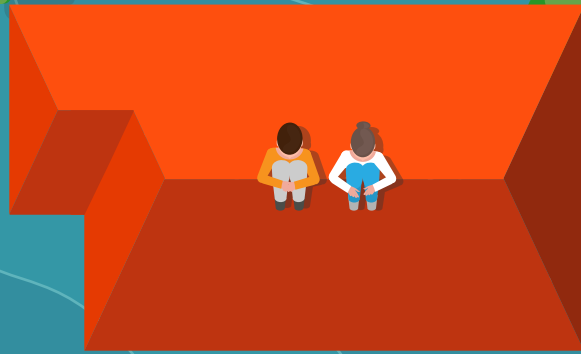
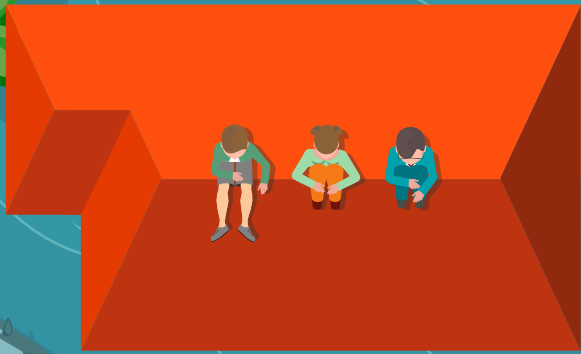
2. การแก้ไขปัญหาระบบท่อระบายน้ำบริเวณ ถนนสุขุมวิท ปากซอยแบริ่ง เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ถนนศรีนครินทร์ ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่า ปัญหาน้ำท่วมในบริเวณดังกล่าวเกิดขึ้นจากระบบ ท่อระบายน้ำฝั่งจังหวัดสมุทรปราการไม่เชื่อมต่อกับระบบ ท่อระบายน้ำฝั่งกรุงเทพมหานคร ในระยะเร่งด่วน หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมทางหลวง กรุงเทพมหานคร และ จังหวัดสมุทรปราการ ควรบูรณาการความร่วมมือในการ ดำเนินการสกัดสิ่งกีดขวางเพื่อทำให้ท่อระบายน้ำทั้งสอง ฝั่งสามารถเชื่อมต่อกันได้โดยเร็ว และสำหรับระยะยาว

ขอให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการสำรวจจุดเสี่ยงที่มี ลักษณะแบบเดียวกันในพื้นที่ถนนศรีนครินทร์ เพื่อหา แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

3. การพัฒนาระบบการแจ้งเหตุพื้นที่น้ำท่วมที่มี ประสิทธิภาพ ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่า กรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานหลักที่ดูแลระบบระบายน้ำของพื้นที่ กรุงเทพมหานคร รวมทั้งยังมีศูนย์ควบคุมระบบป้องกัน น้ำท่วมที่มีความพร้อมในการเป็นศูนย์กลางในการ รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ โดยการตรวจวัดค่าน้ำต่าง ๆ โดยมี อุปกรณ์วัดปริมาณน้ำฝน อุปกรณ์วัดระดับน้ำท่วมบนถนน และอุปกรณ์วัดระดับน้ำในคลอง และส่งข้อมูลมายัง ศูนย์ควบคุมระบบป้องกันน้ำท่วม เพื่อวิเคราะห์ ประมวลผล และแสดงผลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ดังนั้น จึงเห็นควรให้ กรุงเทพมหานครพัฒนาระบบการแจ้งเหตุ ในสถานการณ์ ฝนตกหนักและน้ำท่วม โดยเป็นระบบที่สามารถแจ้งเตือน ข้อมูลล่วงหน้า เพื่อให้ประชาชนได้วางแผนการดำเนินชีวิต หลีกเลี่ยงการเข้าสู่พื้นที่ที่มีจลาจลหนาแน่นหรือมีน้ำท่วมขัง และแนะนำเส้นทางที่เหมาะสม รวมทั้งในช่วงที่มีปริมาณฝน มากกว่าปกติ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานราชการ หรือเอกชน ให้ความร่วมมือให้เจ้าหน้าที่หรือพนักงาน ปฏิบัติงานที่บ้าน หรือเลิกงานในช่วงเวลาก่อนฝนตก เพื่อลด ความหนาแน่นของการจราจรบนท้องถนน

ทั้งนี้ เป็นที่คาดหวังว่าภายใต้การบูรณาการการแก้ไข ปัญหาพร้อมกันอย่างเป็นระบบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังหรือลดผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วมถนนแจ้งวัฒนะ และถนนศรีนครินทร์ ตามแนว โครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คู่มือเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ น้ำท่วม

ภัยธรรมชาติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ในทุกที่ ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นเป็นประจำก็คือน้ำท่วมหรืออุทกภัย ซึ่งเกิดเป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนที่มีมรสุมพัดผ่านทำให้เกิดฝนตกหนัก น้ำท่วมบ้านเรือนที่อยู่อาศัยได้

จดหมายข่าวผู้ตรวจการแผ่นดิน 108 - 1009 Around the world ขอนำเสนอคู่มือเตรียมพร้อมรับสถานการณ์น้ำท่วม ดังนี้

การเตรียมการก่อนน้ำท่วม

การป้องกันตัวเองและความเสียหายจากน้ำท่วม ควรมีการเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพราะหากรอให้มีการเตือนภัย เวลามักไม่เพียงพอ เราควรเตรียมความพร้อม โดยการสอบถามกับหน่วยงานที่มีการจัดการด้านน้ำท่วม ด้วยคำถามดังต่อไปนี้

- ภายในละแวกใกล้เคียงในรอบหลายปีที่ผ่านมา เคยเกิดน้ำท่วมสูงที่สุดเท่าไร
- เราสามารถคาดคะเนความเร็วน้ำหรือโคลนได้หรือไม่
- เราจะได้รับ การเตือนภัยล่วงหน้าก่อนที่น้ำจะมาถึงเป็นเวลาเท่าไร
- เราจะได้รับ การเตือนภัยอย่างไร
- ถนนเส้นใดบ้างในละแวกนี้ ที่จะถูกน้ำท่วม หรือจะมีสิ่งกีดขวาง

ภาคคุณ .. คือ พ่อแม่

- ทำการซักซ้อมและให้ข้อมูลแก่บุตรหลานของคุณ ขณะเกิดน้ำท่วม เช่น ไม่สัมผัสเครื่องใช้ไฟฟ้า ปลั๊กไฟ หลีกเลียงการเล่นน้ำ และอยู่ใกล้เส้นทางน้ำ
- ต้องการทราบหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินของหน่วยงานท้องถิ่น
- ต้องการทราบแผนฉุกเฉินสำหรับโรงเรียนที่บุตรหลานเรียนอยู่
- เตรียมแผนการอพยพสำหรับครอบครัวของคุณ
- จัดเตรียมกระสอบทรายเพื่อกั้นน้ำไม่ให้เข้าสู่บ้านเรือน
- ต้องมั่นใจว่าเด็ก ๆ ได้รับทราบแผนการรับสถานการณ์น้ำท่วมของครอบครัวและของโรงเรียน

การทำแผนรับมือน้ำท่วม

การจัดทำแผนรับมือน้ำท่วม จะช่วยให้คุณนึกถึงสิ่งต่าง ๆ ที่จะต้องทำหลังได้รับการเตือนภัย เดินสำรวจทั่วทั้งบ้าน พร้อมทั้งจดบันทึกด้วยว่าจะจัดการอย่างไร ในช่วงเวลาที่ทุก ๆ คนเร่งรีบและตื่นตื่นเนื่องจากน้ำท่วม สิ่งที่สำคัญที่จะลืมไม่ได้ก็คือ หมายเลขโทรศัพท์ที่ใช้ขอข้อมูลและช่วยเหลือเมื่อเกิดน้ำท่วม

สิ่งที่ควรกระทำ : หลังจากได้รับการเตือนภัย

จากหน่วยงานด้านการเตือนภัยน้ำท่วม

1. ติดตามการประกาศเตือนภัยจากสถานีวิทยุท้องถิ่น โทรทัศน์หรือรถแจ้งข่าว
2. ถ้ามีการเตือนภัยน้ำท่วมฉับพลันและคุณอยู่ในพื้นที่หุบเขาให้ปฏิบัติดังนี้
 - ปีนขึ้นที่สูงให้เร็วสุดเท่าที่จะทำได้
 - อย่าพยายามนำสัมภาระติดตัวไปมากเกินไปให้คิดว่าชีวิตสำคัญที่สุด
 - อย่าพยายามวิ่งหรือขับรถผ่านบริเวณน้ำหลาก
3. ดำเนินการตามแผนรับมือน้ำท่วมที่ได้วางแผนไว้แล้ว
4. ถ้ามีการเตือนภัยการเฝ้าระวังน้ำท่วมจะยังมีเวลาในการเตรียมแผนรับมือน้ำท่วม
5. ถ้ามีการเตือนภัยน้ำท่วมและคุณอยู่ในพื้นที่น้ำท่วมถึงควรปฏิบัติดังนี้
 - ปิดอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและแก๊สถ้าจำเป็น
 - อุดปิดช่องน้ำทิ้งอ่างล้างจาน
 - อุดปิดท่อระบายน้ำในบริเวณที่น้ำสามารถไหลเข้าบ้านได้
 - ล็อคประตูบ้านและอพยพขึ้นที่สูง
 - ถ้าไม่มีที่ปลอดภัยบนที่สูง ให้ฟังข้อมูลจากวิทยุหรือโทรทัศน์เกี่ยวกับสถานที่หลบภัยของหน่วยงาน
6. หากบ้านพักอาศัยของคุณไม่ได้อยู่ในที่น้ำท่วมถึงแต่อาจมีน้ำท่วมในท้องใต้ดิน
 - ปิดอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าในท้องใต้ดิน
 - ปิดแก๊สหากคาดว่าน้ำจะท่วมเตาแก๊ส
 - เคลื่อนย้ายสิ่งของมีค่าขึ้นข้างบน
 - ห้ามอยู่ในท้องใต้ดิน เมื่อมีน้ำท่วมถึงบ้าน

น้ำท่วมฉับพลัน

น้ำท่วมฉับพลัน คือ น้ำท่วมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วมาก ในบริเวณที่ลุ่มต่ำ ในแม่น้ำ ลำธาร หรือร่องน้ำที่เกิดจากฝนที่ตกหนักมากติดต่อกัน หรือจากพายุฝนที่เกิดซ้ำหลายครั้ง น้ำป่าอาจเกิดจากสิ่งปลูกสร้างโดยมนุษย์ เช่น เขื่อนหรือฝายพังทลาย

- ถ้าได้ยินการเตือนภัยน้ำท่วมฉับพลันให้วิ่งไปบนที่สูงทันที
- ออกจากรถยนต์และที่อยู่ คิดอย่างเดียวว่าต้องหนี
- อย่าพยายามขับรถหรือวิ่งย้อนกลับไปทางที่ถูกน้ำท่วม

ปลอดภัยไว้ก่อน..เมื่ออยู่นอกบ้าน

- **ห้ามเดินตามเส้นทางที่น้ำไหล**
มีผู้คนจำนวนมากเสียชีวิตจากการจมน้ำตาย ในขณะที่น้ำกำลังมา ความสูงของน้ำแค่ 15 ซม. ก็ทำให้เสียหลักล้มได้ ดังนั้น ถ้ามีความจำเป็นต้องเดินผ่านที่น้ำไหล ให้ลองนำไม้จุ่มเพื่อวัดระดับน้ำก่อนทุกครั้ง
- **ห้ามขับรถในพื้นที่ที่น้ำท่วม**
การขับรถในพื้นที่ที่น้ำท่วมมีความเสี่ยงสูงมากที่จะจมน้ำ หากเห็นป้ายเตือนตามเส้นทางต่าง ๆ ห้ามขับรถเข้าไปเพราะอาจมีอันตรายข้างหน้า น้ำสูง 50 ซม. พัดรถยนต์จักรยานยนต์ให้ลอยได้
- **ห้ามเข้าใกล้อุปกรณ์ไฟฟ้า และสายไฟฟ้า**
กระแสไฟฟ้าสามารถวิ่งผ่านได้ เมื่อเกิดน้ำท่วมแต่ละครั้งจะมีผู้เสียชีวิต เนื่องจากไฟดูดมากกว่าสาเหตุอื่น ๆ เมื่อเห็นสายไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าชำรุดเสียหายกรรณาแจ้ง 191 หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

โครงการศึกษาการดำเนินงาน จังหวัดนำร่องป้องกันและลดอัตราการความพิการแต่กำเนิด (Birth Defects Sandbox)

วิตามินโฟลิก แอซิด เป็น วิตามิน B9 ซึ่งมีความสำคัญในการทำงานของระบบสมองประสาทในทารกในครรภ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการสร้างตัวอ่อน เนื่องจากวิตามินโฟลิก แอซิด สามารถที่จะช่วยในการสร้างพิมพ์เขียว คือ DNA และยังช่วยในการแบ่งเซลล์ ในช่วงระยะที่มีการสร้างตัวอ่อนของทารกในครรภ์ โฟลิกสามารถป้องกันความพิการแต่กำเนิดได้ในช่วงการสร้างตัวอ่อน

วิตามินโฟลิก แอซิด มีบทบาทสำคัญในกระบวนการสร้างหลอดประสาทซึ่งจะพัฒนาไปเป็นระบบประสาท (สมองและไขสันหลัง) ซึ่งจะเกิดขึ้นในช่วง 28 วันแรก หลังจากการปฏิสนธิ นอกจากนี้ยังช่วยในการสังเคราะห์โปรตีนที่ใช้ในการสร้างโลหิต

ประเทศไทยมีสถิติเด็กเกิดใหม่ ประมาณ 500,000 รายต่อปี และมีเด็กพิการแต่กำเนิดมากกว่า 20,000 รายต่อปี (ข้อมูลจากสภาอากาศไทย) ผู้ตรวจการแผ่นดิน จึงได้ตระหนักถึงสิทธิของประชาชนด้านสาธารณสุขว่า ปัจจุบันหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการครบถ้วนถูกต้องในการจัดบริการสาธารณสุขแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตามอำนาจหน้าที่หรือไม่ ประกอบกับในปี 2562 มีผู้ร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินว่า หญิงมีครรภ์ควรได้รับประทาน โฟลิก แอซิด (วิตามิน B9) ขนาด 400 ไมโครกรัม (0.4 มิลลิกรัม) ทุกวันก่อนการตั้งครรภ์ โดยเน้นที่ช่วงเวลา สามเดือนก่อนการตั้งครรภ์และสามเดือนแรกหลังจากการตั้งครรภ์แล้ว เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาความพิการในเด็กทารกแรกเกิด

ซึ่งจากข้อมูลการรายงานขององค์การอนามัยโลก ได้มีคำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเพื่อลดความพิการแต่กำเนิดแก่ทุกประเทศทั่วโลก โดยเสนอแนะให้หญิงวัยเจริญพันธุ์หรือหญิงที่เตรียมตั้งครรภ์ได้รับกรดโฟลิก (folic acid supplementation) ขนาด 400 ไมโครกรัม ทุกวันก่อนตั้งครรภ์ ซึ่งจะมีประสิทธิภาพในการลดอัตราความพิการแต่กำเนิด แต่เนื่องจากวิตามินโฟลิก แอซิด (วิตามิน B9) ที่มีจำหน่ายในประเทศไทยในขณะนั้นมีเฉพาะขนาด 5 มิลลิกรัม ซึ่งรับประทาน 1 เม็ด ต่อสัปดาห์ ยังไม่มีการผลิตโฟลิก แอซิด (วิตามิน B9) ขนาด 400 ไมโครกรัม ตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก อีกทั้งโฟลิก แอซิด (วิตามิน B9) มีราคาสูง ทำให้ผู้มีรายได้น้อยไม่สามารถหารับประทานได้ ดังนั้น จึงขอให้องค์การเภสัชกรรมผลิตวิตามิน โพลีค แอซิด (วิตามิน B9) ขนาด 400 ไมโครกรัม เพื่อจำหน่ายให้กับประชาชนในการป้องกันปัญหาความพิการในเด็กทารกแรกเกิด

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้แสวงหาข้อเท็จจริงและประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีข้อเสนอแนะให้ องค์การเภสัชกรรมดำเนินการผลิตโฟลิก แอซิด (วิตามิน B9) ขนาด 400 ไมโครกรัม ซึ่งจัดเป็นยาเพื่อให้ประชาชนได้หารับประทานได้ง่ายขึ้นภายในเดือนพฤษภาคม 2563 พร้อมทั้งเสนอให้กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และกรุงเทพมหานคร ให้ความรู้และสร้างความตระหนักให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะหญิงในวัยเจริญพันธุ์เกี่ยวกับประโยชน์ของโฟลิกแอซิด (วิตามิน B9) และต่อมาผู้ตรวจการแผ่นดินได้จัดทำโครงการสิทธิของมารดา ในช่วงระหว่างก่อนและหลังการคลอดบุตร กรณีการบริโภค โพลีค แอซิด (วิตามิน B9) ให้หญิงวัยเจริญพันธุ์เข้าถึง โพลีค แอซิด (วิตามิน B9) ได้อย่างทั่วถึง

ในการดำเนินโครงการดังกล่าว ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ลงพื้นที่เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงใน 4 ภูมิภาค รวม 8 จังหวัด เพื่อประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หน่วยงานระดับจังหวัด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อสม. เป็นต้น พร้อมทั้งประชุมหารือกับหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง และจัดทำคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะไปยังคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2563 โดยเสนอให้

1. รัฐบาลผลักดันเรื่องการป้องกันความพิการแต่กำเนิดเป็นระเบียบวาระแห่งชาติ
2. จัดให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานเพื่อดำเนินการตามระเบียบวาระแห่งชาติ เรื่องการป้องกันความพิการแต่กำเนิดในระดับชาติและระดับจังหวัด
3. ผลักดันให้มีการจัดทำกฎหมายสิทธิของมารดา ในช่วงระหว่างก่อนและหลังการคลอดบุตร เพื่อให้ความคุ้มครองมารดาและหญิงตั้งครรภ์ ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนด
4. ให้รัฐบาลสนับสนุนงบประมาณให้แก่กระทรวงสาธารณสุขในด้านการบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น
5. เสนอให้หน่วยงานของรัฐ ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการความร่วมมือในการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้หญิงวัยเจริญพันธุ์ทราบถึงประโยชน์ของการบริโภคโฟลิก แอซิด (วิตามิน B9)

6. เร่งรัดดำเนินการจัดเก็บข้อมูลสุขภาพเข้าสู่ระบบคลังข้อมูลสุขภาพ HDC (Health Data Center) เพื่อให้ระบบคลังข้อมูลสุขภาพมีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ และทันต่อสถานการณ์

7. อบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อเผยแพร่ให้ความรู้ประโยชน์ของการบริโภคโพลีค แอซิด ในพื้นที่

8. ให้จังหวัดมีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนบูรณาการร่วมกับหน่วยงานในระดับจังหวัดและกำหนดให้เป็นระเบียบวาระของจังหวัด

9. ให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดให้มีจังหวัดนำร่องเรื่องการป้องกันความพิการแต่กำเนิด

ต่อมา ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาเห็นว่า เพื่อให้ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินตามที่ได้มีการจัดทำรายงานของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอต่อคณะรัฐมนตรี กรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 230 (3) เรื่อง สิทธิของมารดาในช่วงระหว่างก่อนและหลังการคลอดบุตร กรณีการบริโภควิตามินโพลีค แอซิด

(วิตามิน B9) ตามมาตรา 22 (3) ประกอบมาตรา 35 สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพในเรื่องการป้องกันความพิการแต่กำเนิด จึงให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจัดทำโครงการจังหวัดนำร่องเรื่องการป้องกันความพิการแต่กำเนิด ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย เนื่องจากจังหวัดเชียงรายได้ตระหนักและให้ความสำคัญ โดยหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีการร่วมกันขับเคลื่อนในเรื่องการป้องกันความพิการแต่กำเนิดอย่างเข้มแข็งมีความเหมาะสมที่จะเป็นจังหวัดนำร่อง เพื่อเป็นต้นแบบในการดำเนินงานเรื่องการป้องกันความพิการแต่กำเนิด ประกอบกับบางพื้นที่ในจังหวัดเชียงราย ประชาชนมีความแตกต่างในด้านภาษาและวัฒนธรรม เช่น อำเภอแม่สรวย ประชาชนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์มากกว่าร้อยละ 80 ทำให้การสื่อสารค่อนข้างมีอุปสรรคและมีขีดจำกัดในการให้บริการ โดยต้องขอความร่วมมือจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ช่วยปฏิบัติงานในพื้นที่ สื่อสารกับประชาชนในกลุ่มชาติพันธุ์ จึงเป็นความท้าทายในการดำเนินโครงการนี้ เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการป้องกันและลดอัตราความพิการแต่กำเนิดของทารกแรกเกิดในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2566 นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมด้วย นายชวลิต รูปตาท้อง ที่ปรึกษาประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน พันตำรวจโท กิรป กฤตธีรานนท์ เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และนายชัชฌิมพร ยะลา รองเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้ลงพื้นที่จังหวัดเชียงราย ร่วมประชุมติดตามโครงการศึกษาการดำเนินงาน จังหวัดนาร่องป้องกันและลดอัตราความพิการแต่กำเนิด (Birth Defects Sandbox) จังหวัดเชียงราย ร่วมกับ นางสุภาพรรณ หมั่นเจริญ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ฟังเป้าหมายงานด้านการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องการบริโภควิตามินโฟลิก แอซิด วิตามินเพอร์โรโฟลิกก่อนการตั้งครรภ์ และวิตามิน ไตรเพอร์ดินขณะตั้งครรภ์ พร้อมตั้งคณะกรรมการ 3 ด้าน สู่สถานศึกษา สถานประกอบการ และชุมชน หวังดัน เชียงรายเป็นโมเดลขยายผลทั่วประเทศ ณ ห้องประชุม จอมกิตติ ชั้น 3 ศาลากลางจังหวัดเชียงราย

โครงการศึกษาการดำเนินงานจังหวัดนาร่องป้องกัน และลดอัตราความพิการแต่กำเนิด (Birth Defects Sandbox) จังหวัดเชียงราย มุ่งเน้นการรณรงค์ สนับสนุน ให้หน่วยงานขับเคลื่อนและให้ความสำคัญในเรื่องนี้ ได้เลือกจังหวัดเชียงรายนาร่องเตรียมถอดบทเรียน เพื่อเป็นแนวทางให้กับทุกจังหวัดได้ตระหนักถึงประโยชน์ ของ 3 วิตามิน ด้วยการจัดโครงการศึกษาการดำเนินงาน จังหวัดนาร่องป้องกันและลดอัตราความพิการแต่กำเนิด (Birth Defects Sandbox) จังหวัดเชียงราย พร้อมทั้ง

จัดตั้งคณะทำงานดำเนินการขับเคลื่อนและประชาสัมพันธ์ ตามกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) คณะทำงาน ดำเนินการขับเคลื่อนและประชาสัมพันธ์ด้านสถานศึกษา 2) คณะทำงานดำเนินการขับเคลื่อนและประชาสัมพันธ์ ด้านสถานประกอบการ 3) คณะทำงานดำเนินการขับเคลื่อน และประชาสัมพันธ์ด้านชุมชน ซึ่งคณะทำงานแต่ละด้านนี้ จะร่วมกำหนดแผนบูรณาการการประชาสัมพันธ์ของจังหวัด แผนปฏิบัติการประจำปีควบคู่กับการแจกจ่าย กระจาย วิตามินดังกล่าวให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและมีการใช้ อย่างถูกต้อง ซึ่งคณะทำงานที่ตั้งขึ้นมาแต่ละด้านนี้ ต้องร่วมกันขับเคลื่อน รวมทั้งสร้างความรับรู้เกี่ยวกับ ประโยชน์ของการรับประทานโฟลิก แอซิด การบริโภค เพอร์โรโฟลิก และไตรเพอร์ดินก่อนการตั้งครรภ์ ขณะ ตั้งครรภ์ หรือหลังตั้งครรภ์แล้ว รวมถึงการให้ตระหนักรู้ ถึงอันตรายของการขาดวิตามิน และสิ่งสำคัญจะต้องมีระบบ รายงานการเก็บข้อมูลสถิติผลการปฏิบัติงานหลังจาก กลุ่มเป้าหมายได้รับวิตามินไปแล้ว รวมถึงปัญหาหรือ อุปสรรคต่าง ๆ เมื่อมีการจัดตั้งคณะทำงานแล้วจะได้มี การประชาสัมพันธ์ร่วมกันให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย เน้นสร้างการรับรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องของทุกภาคส่วน จะได้เกิดผลเป็นอย่างรูปธรรม โดยจะนำผลจาก การดำเนินโครงการที่ได้ขึ้นสรุปถอดเป็นบทเรียนรูปแบบ การดำเนินการของจังหวัด และจัดทำคู่มือการดำเนินงาน เป็นต้นแบบขยายผลการดำเนินงานไปทุกจังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งจะสามารถลดปัญหาเด็กพิการแต่กำเนิดและมีแนวโน้ม สะสมเพิ่มขึ้นทุกปีได้

เวทีผู้ตรวจการแผ่นดิน

แห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

(South East Asian Ombudsman Forum – SEAOFF)

เวทีผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Ombudsman Forum : SEAOFF) เป็นกรอบความร่วมมือพหุภาคีสำหรับองค์กรผู้ตรวจการแผ่นดินในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้รับการก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563 มีหน่วยงานสมาชิกผู้ก่อตั้งประกอบด้วย ผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งราชอาณาจักรไทย ผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย และผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ โดยมีขอบเขตความร่วมมือครอบคลุมการพัฒนากลไกการจัดการเรื่องร้องเรียนร่วมกัน และการจัดกิจกรรมเชิงวิชาการเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการปฏิบัติภารกิจตามกฎหมายของหน่วยงานสมาชิก ผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งราชอาณาจักรไทยโดยประธานผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเกียรติให้ปฏิบัติหน้าที่ประธาน (Chairmanship) ของ SEAOFF ในวาระแรกนับแต่การก่อตั้งระหว่างช่วงเวลา 2 ปี (8 ธันวาคม 2563 - 7 ธันวาคม 2565)

ซึ่งมีพันธกรณีในการเป็นเจ้าภาพการจัดกิจกรรมภายใต้กรอบ SEAOFF ตลอดระยะเวลาดังกล่าว พร้อมปฏิบัติการกิจในบทบาทฝ่ายเลขานุการ/หน่วยธุรการของ SEAOFF ตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง ทั้งนี้ ตำแหน่งประธาน SEAOFF จะหมุนเวียนกันตามลำดับตัวอักษรนำหน้าชื่อประเทศในภาษาอังกฤษของหน่วยงานสมาชิก

ภายหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) คลี่คลายลง ผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งราชอาณาจักรไทยในฐานะประธาน SEAOFF ในวาระแรก จึงได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม SEAOFF Retreat ระหว่างวันที่ 3 - 6 กรกฎาคม 2565 ณ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการประชุมหารือแบบพบปะกันครั้งแรกของหน่วยงานสมาชิก มีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาทบทวนและรับรองข้อกำหนดแนบท้ายบันทึกการแสดงเจตนารมณ์ (TOR) อันได้แก่

○ เพื่อเป็นเวทีระดับพหุภาคีที่ดำเนินการ
อย่างเป็นอิสระเพื่อความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน
ผู้ตรวจการแผ่นดินและหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนภาครัฐ

○ เพื่อสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
ในประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อสาธารณประโยชน์ในระดับ
ภูมิภาค

○ เพื่อร่วมกันพัฒนากลไกการจัดการเรื่องร้องเรียน
แบบบูรณาการภายในเขตอำนาจของหน่วยงานสมาชิก
รวมถึงพัฒนาแผนกิจกรรมของ SEAOF ในระยะเริ่มต้น
โดยมีกลไกการบริหารจัดการเวที SEAOF เป็น 2 ระดับ
ประกอบด้วย การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (Senior
Officials' Meeting: SOM) และการประชุมระดับ
ผู้ตรวจการแผ่นดิน (Ombudsman-level meeting)

สืบเนื่องจากความสำเร็จในการจัดประชุม SEAOF
Retreat ที่ผ่านมา ผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งราชอาณาจักร
ไทยจึงได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม SEAOF (SEAOF
Meeting and SEAOF + Meeting) ขึ้นอีกครั้ง ระหว่าง
วันที่ 30 ตุลาคม - 3 พฤศจิกายน 2565 ณ โรงแรมเซ็นทารา
แกรนด์ เซ็นทรัลพลาซา ลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
โดยในที่ประชุมได้มีการกำหนดทิศทางและกิจกรรมของ
SEAOF ในปี 2566 - 2567 ตลอดจนวัตถุประสงค์ของ
การประชุม SEAOF อันได้แก่

○ เพื่อพิจารณา ทบทวน และประเมินการมี
ส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกลไกและกิจกรรมภายใต้
กรอบความร่วมมือ

○ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน
ผู้ตรวจการแผ่นดินในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

○ เพื่อส่งมอบตำแหน่งประธาน SEAOF จาก
ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งราชอาณาจักรไทยให้แก่
ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

ทั้งนี้ ยังได้มีการนำเสนอตราสัญลักษณ์ของ SEAOF และวิสัยทัศน์ที่ประกาศเจตนารมณ์ของ SEAOF ในการเป็น “เวทีความร่วมมือระดับภูมิภาคที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพขององค์กรผู้ตรวจการแผ่นดินและหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนภาครัฐแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Regional forum with significant roles and responsibilities in improving the capacities of Ombudsman Institutions and Public Complaint Agency in Southeast Asia)” ในส่วนของการประชุม SEAOF+ ได้เชิญองค์กรผู้ตรวจการแผ่นดินหรือองค์กรใกล้เคียงที่ยังไม่ได้เป็นสมาชิกของ SEAOF ทั้งที่อยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และภูมิภาคอื่นเข้าร่วมประชุมได้แก่ สำนักเรื่องร้องเรียนภาครัฐแห่งประเทศไทย มาเลเซีย ผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งประเทศนิวซีแลนด์

ผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อสิทธิมนุษยชนและความยุติธรรมแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์ - เลสเต มูลนิธิฟรีดิชเนามัน ประเทศไทย และสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก เพื่อขยายขอบเขตความร่วมมือและหารือเกี่ยวกับกิจกรรมที่เป็นไปได้ อีกทั้งเพื่อให้การดำเนินงานของ SEAOF เป็นไปอย่างต่อเนื่อง เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2565 ได้มีพิธีส่งมอบตำแหน่งประธาน SEAOF จากผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งราชอาณาจักรไทยให้แก่ผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย (นายมุฮัมหมัด นาจิห์) ได้เข้ารับตำแหน่งประธาน SEAOF โดยมีวาระตั้งแต่วันที่ 8 ธันวาคม 2565 – 7 ธันวาคม 2567

หลังจากนั้น เมื่อวันที่ 10 - 11 สิงหาคม 2566 ผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซียในฐานะประธาน SEAOF ได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของเวทีผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAOF Senior Official Meeting) ณ เกาะบาห์ลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ซึ่งมีคณะผู้แทนจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งราชอาณาจักรไทย เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว ในการนี้ นายกมลธรรม วาสบุญมา รองเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมด้วยนางนลินพรรณ ไวสีข่าว ผู้อำนวยการสำนักวิเทศสัมพันธ์ ได้รับมอบหมายเป็นคณะผู้แทนจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งราชอาณาจักรไทย เข้าร่วมการประชุมในครั้งนี้ ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาและหารือประเด็นสำคัญต่าง ๆ อาทิ การรายงานการดำเนินการกิจกรรมของ SEAOF ที่ได้ดำเนินการในครึ่งปีแรกของปี 2566 การพิจารณาใบสมัครสมาชิกของผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อสิทธิมนุษยชนและความยุติธรรมแห่งสาธารณรัฐ

ประชาธิปไตย ติมอร์-เลสเต และผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งประเทศนิวซีแลนด์ การวางแผนกิจกรรมที่จะดำเนินการต่อไปในปี 2566 และปี 2567 รวมถึงการเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดการประชุมระดับผู้ตรวจการแผ่นดินของ SEAOF ในเดือนพฤศจิกายน 2566 ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

นอกจากนี้ ในวันที่ 10 สิงหาคม 2566 คณะผู้แทนจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งราชอาณาจักรไทย ได้ประชุมร่วมกับคณะผู้แทนจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เพื่อหารือเรื่องการลงนามต่ออายุบันทึกความเข้าใจด้วยความร่วมมือทวิภาคี (Memorandum of Understanding: MOU) ระหว่างทั้งสองหน่วยงาน และกิจกรรมที่จะดำเนินการร่วมกัน ทั้งนี้ พิธีลงนามต่ออายุบันทึกความเข้าใจอย่างเป็นทางการและการประชุมทวิภาคีระดับผู้ตรวจการแผ่นดินจะมีขึ้นในโอกาสเดียวกับการประชุม SEAOF ในครั้งต่อไป ในวันที่ 7 - 8 พฤศจิกายน 2566 ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

Ombudsman News

กิจกรรม “ผู้ตรวจการแผ่นดิน : นิติธรรม...นำสังคม” จังหวัดจันทบุรี

เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2566 นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมด้วยนายทรงศักดิ์ สายเชื้อ ผู้ตรวจการแผ่นดิน พันตำรวจโท กิรป กฤตธีรานนท์ เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน นางสาวคมขวัญ กาญจนกุลยุทธ รองเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และคณะ เข้าร่วมกิจกรรม “ผู้ตรวจการแผ่นดิน : นิติธรรม นำสังคม” จังหวัดจันทบุรี ภายใต้โครงการเสริมสร้างความรู้ผู้ตรวจการแผ่นดินสู่การพัฒนาชุมชน ณ โรงแรม แชนด์ดูนส์ เจ้าหลาว ปิซ รีสอร์ท จังหวัดจันทบุรี จัดโดย สำนักสื่อสารองค์กรและประชาสัมพันธ์ ซึ่งกิจกรรมในช่วงเช้าเป็นการเสวนาโดยนายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน และนายทรงศักดิ์ สายเชื้อ ผู้ตรวจการแผ่นดิน มีนายบุญมา ศรีหมาด นักจัดการรายการวิทยุจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ ทำหน้าที่ดำเนินการเสวนา โดยกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ประกอบด้วย

ประชาสัมพันธ์จังหวัดจันทบุรี สื่อมวลชนท้องถิ่น นักจัดการรายการวิทยุ และผู้ปฏิบัติงานด้านสื่อสารมวลชน ในจังหวัดจันทบุรีและจังหวัดตราด รวมกว่า 60 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน กระบวนการขั้นตอนการทำงาน สิทธิในการร้องเรียน ประโยชน์และสิ่งที่ประชาชนจะได้รับ

จากนั้นในช่วงบ่าย คณะทั้งหมดเข้าร่วมกิจกรรมผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อสังคม (OSR) สร้างบ้านหอย ปล่อยพันธุ์ปู สู้คั้งกระเบน ณ หน่วยสาธิตการเลี้ยงสัตว์น้ำ ภายในอ่าวคั้งกระเบน จังหวัดจันทบุรี โดยมีนายรัชชัย นามสมุทร รองผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี ว่าที่พันตรีชาติชาย ศรีโพธิ์อ่อน นายอำเภอท่าใหม่ นางสาวเชนตติวงศ์แก้ว รักษาการแทน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด นางสาวนันทกานติ ท้ามตัน ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคั้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และสื่อมวลชน ร่วมกันสร้างบ้านหอย “อีแปะ” พร้อมปล่อยพันธุ์ปูลงสู่ทะเล เพื่อรักษาปริมาณสัตว์น้ำวัยอ่อนให้คงความสมดุลต่อเนื่อง อีกทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้และอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำพื้นถิ่นของอ่าวคั้งกระเบนให้คงอยู่อุดมสมบูรณ์ต่อไป

**การประชุมใหญ่สามัญสมาคมผู้ตรวจการแผ่นดิน
แห่งเอเชีย (AOA) ครั้งที่ 17
(the 17th AOA General Assembly)
ณ กรุงคาซัน สาธารณรัฐตาตาร์สถาน
สหพันธรัฐรัสเซีย**

เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2566 นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน นายทรงศักดิ์ สายเชื้อ ผู้ตรวจการแผ่นดิน นางสาวรอยพิมพ์ ธีระวงษ์ ผู้เชี่ยวชาญประจำผู้ตรวจการแผ่นดิน พันตำรวจโท กิรป กฤตธีรานนท์ เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน นายกมลธรรม วาสบุญมา รองเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน นางนลินพรพรณ ไวสีบข่า ผู้อำนวยการสำนักวิเทศสัมพันธ์ และคณะเจ้าหน้าที่สำนักวิเทศสัมพันธ์ เข้าร่วมการประชุมใหญ่สามัญสมาคมผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งเอเชีย (Asian Ombudsman Association: AOA) ครั้งที่ 17 โดยมีหน่วยงานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสาธารณรัฐตาตาร์สถาน สหพันธรัฐรัสเซีย เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมในรูปแบบผสม (Hybrid meeting) ทั้งรูปแบบการประชุม ณ สถานที่จัดงาน และด้วยวิธีการออนไลน์ผ่านระบบ VINTEO

โดยการประชุมครั้งนี้ Mr. Ejaz Ahmad Qureshi ผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งสาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน ในฐานะประธานสมาคมผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งเอเชีย เป็นประธานการประชุม ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณารับรองและมีมติในเรื่องสำคัญต่าง ๆ รวมถึงรับทราบผลการดำเนินกิจกรรมในช่วงเวลาที่ผ่านมา นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562-2566 นอกจากนี้ ในช่วงท้ายของการประชุมเป็นการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารสมาคมผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งเอเชีย (AOA Board of Directors) ชุดใหม่ มีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี เพื่อทดแทนคณะกรรมการบริหารชุดเดิม ซึ่งครบวาระการดำรงตำแหน่งในการประชุมใหญ่สามัญ AOA ในครั้งนี้

ในการนี้ การประชุมใหญ่สามัญสมาคมผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งเอเชียในครั้งนี้ ผู้ตรวจการแผ่นดินไทยได้ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่และพร้อมให้การสนับสนุนการดำเนินงานของ AOA ที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้ AOA มีความเป็นมืออาชีพและความเป็นสากล มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งเป็นองค์กรผู้ตรวจการแผ่นดินที่มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้นไปอีกด้วย

**ผู้ตรวจการแผ่นดินลงพื้นที่แก้ไขปัญหา
ความเดือดร้อนจากเหตุการณ์โกดังพลุระเบิด
ทำให้ราษฎรได้รับความเสียหายเป็นวงกว้าง
ณ โรงเรียนบ้านมูโนะ ตำบลมูโนะ
อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนราธิวาส**

เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2566 นายทรงศักดิ์ สายเชื้อ ผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมด้วยหม่อมหลวงปทุมทริก สมิตินันท์ ปรีกษาผู้ตรวจการแผ่นดิน นางสาวคมขวัญ กาญจนกฤษรอน เลขานุการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่สอบสวน สำนักสอบสวน 4 ลงพื้นที่ประชุมหารือร่วมกับ พล.ร.ต. สมเกียรติ ผลประยูร เลขานุการ ศอ.บต. นางสาวเยาวภา อินชนะ ผู้ช่วยเลขานุการ ศอ.บต. นายอนิรุทธ บัวอ่อน นายอำเภอสุโขทัย-ลก นางโสธยา อาแว ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมูโนะ ว่าที่ร้อยตรี ประเสริฐ อาแว กำนันตำบลมูโนะ และหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากเหตุการณ์โกดังพลุระเบิดทำให้ราษฎรได้รับความเสียหายเป็นวงกว้าง ณ โรงเรียนบ้านมูโนะ ตำบลมูโนะ อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนราธิวาส โดยรับฟังปัญหาความเดือดร้อนจากราษฎรในพื้นที่ซึ่งได้รับผลกระทบจากเหตุระเบิดดังกล่าว ทั้งนี้ เลขานุการ ศอ.บต. ได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ตรวจการแผ่นดินในแนวทางการแก้ไขปัญหาและเยียวยาราษฎรผู้ได้รับผลกระทบเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

**สพพ. เข้าร่วมการสัมมนา
เรื่อง “ความสำคัญของศาลรัฐธรรมนูญ
และองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ :
แนวทางที่อาจถูกแก้ไขตามนโยบายรัฐบาลชุดใหม่”**

เมื่อวันที่ 22 - 23 กันยายน 2566 พันตำรวจโท
กীরป กฤตธีรานนท์ เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการ
แผ่นดินพร้อมด้วยนายไพศาล จังวพัฒน์กุล ผู้อำนวยการ
ส่วนกฎหมายและคดี 2 เข้าร่วมการสัมมนา เรื่อง
“ความสำคัญของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ
ตามรัฐธรรมนูญ : แนวทางที่อาจถูกแก้ไขตามนโยบาย
รัฐบาลชุดใหม่” จัดโดยคณะกรรมการกิจการองค์กร
อิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา ณ โรงแรมภูริมาศ บีช
แอนด์ สปา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง

**จดหมายข่าว
ผู้ตรวจการแผ่นดิน**

สิ่งตีพิมพ์

หากท่านใดมีข้อติชม ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็น
หรือต้องการแจ้งเปลี่ยนแปลงที่อยู่ กรุณาส่งรายละเอียดมาได้ที่

สำนักสื่อสารองค์กรและประชาสัมพันธ์ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 5
เลขที่ 120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
หรือ ตู้ ปณ. 333 ปณฝ. ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ กรุงเทพฯ 10215
โทรศัพท์หมายเลข 0 2141 9163, 0 2141 9262 โทรสาร 0 2143 8364
DOWNLOAD : www.ombudsman.go.th เลือก **ออมбудสแมน นิวส์**

**สพพ. เป็นหน่วยงานของรัฐที่ร่วมต่อต้านการทุจริต
และไม่รับของขวัญ ของกำนัล หรือผลประโยชน์อื่นใดที่ขัดต่อกฎหมาย ทั้งโดยตรงหรือโดยอ้อม**

STARTUP
บันไดสู่มืออาชีพ

โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ
แก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ปีงบประมาณ พ.ศ.2566

จบ ม.3 ไม่ได้เรียนต่อ

ไปได้ต่อแบบไม่มีอะไรกั้น

ร่วมสานฝัน ปันอนาคตเด็กไทย
เงินงาน ความสุข

รู้แล้วบอกต่อ

2 ฟรี

ค่าใช้จ่าย
ที่พัก และอาหาร

4 ได้

- เงินสนับสนุนครอบครัว ระหว่างการฝึกอบรม
- ค่าแรงสูง การันตีมีงานทำ
- โอกาสรับทุนหลังจบหลักสูตร (ประกอบอาชีพอิสระ)
- ใบรับรองผ่านการฝึกอบรม

ถือเป็นหน้าที่และอำนาจ
ของผู้ตรวจการแผ่นดิน
ตามรัฐธรรมนูญหมวด 5
หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2560 มาตรา 51

สมัครได้แล้ววันนี้ กำหนดฝึกอาชีพ 4-6 เดือน

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติมที่ ศูนย์แนะแนวประจำโรงเรียน และสถาบัน/สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานทุกจังหวัด

โดยความร่วมมือ

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

www.ombudsman.go.th

